

Zakaj se kmetov in kmetskih roko-
delcev ne oprosti? Mnoge kmetije so popl-
noma zapuščene, propadajo, ker je gospodar v
vojni službi, doma pa so sami mladoletni otroci.
Poznam ta-le slučaj: Črnovojuiku Fr. V. je umrla
žena. Na 50 oralov velikem posestvu ima samo
staro mater in 7 otrok, najstarejši šteje se le 12
let. Sam je delal prošnjo za oprostitev in dopu-
sto je storila zanj občina, a moža že 13 mesecev
ni domov... Ne dovolijo mu niti dopusta. Izve-
del sem, da je v Mariboru n. pr. pri nemškem
»teatru« oproščenih cela vrsta čvrstih mladih moš-
kih, a ti so bolj »neobhodno potrebni« kot kmet...
... V neki mariborski odvetniški pisarni so opro-
ščeni kar trije moški; kmet pa mora prelivati kri
na fronti...

Mnogo, mnogo bi se dalo pisati, a se jaz z
urednikom vred bojim modrega svinčnika g. držav-
nega pravdnika.

Naše žrtve za domovino.

Dne 21. avgusta 1917 je dal svoje življenje za
domovino na južnem bojišču Janez Brdnik iz Pi-
vole pri Hoča h. Bil je zelo priljubljen radi svo-
jega mirnega, lepega in pobožnega življenja. Imel je
zlato srce, vneto za vse dobro. Zapuščal tri male ne-
doraste otroke. Njegovi žalujoči družini najsrčneje
sožalje!

Sabati Anton, korporal v 47. pešpolku, rojen
pri Sv. Juriju ob Pesnici leta 1889, je bil od
prvega začetka vojske do sedaj vedno tam, kjer se
je njegov polk najbolj odlikoval. Bil je ranjen najpo-
lrej na ruskem bojišču, drugič na Južno-Tirolskem.
Ozdravljen se je obekrat po kratkem dopustu vrnil
na fronto. Zdal pri ednajsti ofenzivi ob Soči je bil do
22. avgusta po najhujšem, 4 dni in 4 noči trajajočem
topovskem ognju dvakrat ranjen, pa ni šel v bolniš-
nico, je pri fronti ostal, z veseljem pričakuje do-
pusta po končani ofenzivi. Dne 4. septembra pa je
padel vzhodno od Tržiča in počiva pokopan dne 9.
septembra na vojaškem pokopališču v Nabrežini pod
grobno številko 2082. — Zdal sta oba brata, Hanzel
in Tone, sinova blagih, že rajnih staršev, bivša u-
čena in ministranta v svečinskih tani, darovala svo-
je življenje za domovino. Bog jima plačaj; trpela sta
veliko! V zadnji dopisnici dne 1. septembra je pro-
sil svojega nekdanjega župnika rajni, ravno pred
odhodom v boj, če pače, za blagi spomin.

Od Sv. Križa pri Ljutomeru se nam
piše: Od zadnjega poročila v Vašem listu o vojski-
nih žrtvah iz naše župnije je nemila smrt še bolj ne-
usmiljeno in kruto kosila med našimi vojaki, moži
in mladeniči. Padli so za domovino: Franc Črnjavič,
priljubljen mladenič in čevljarji mojster v Vučjive-
si, opora in veselje svojih staršev, ki pa je zdaj po-
kopan v mestu Zalesčiki v daljni Galiciji; Friderik
Babič, kovaški pomočnik iz Iljaševce; Alojzij Koro-
šak, želarski sin iz Iljaševce; Alojzij Kovačič, po-
sestnik v Vučjivasi, počivajo na južni fronti. Franc
Brunčič, posestnik v Zasadih in Stefan Kavaš, ko-
vač v Kokoričih, sta zasuta v sneženem Tirolskem.
Ravnatoko sta dala svoje življenje za domovino Ant.
Izek, mladenič iz Križevce, in Alojz Klemenčič, žel-
lar iz Zasadov. V letošnjem letu 1917 pa štejemo že
sledenče žrtve: Anton Ploj je umrl v neki madžarski
bolnišnici, brata Franc in Anton Vršič, mizarja iz
Logarovec, sta padla na južni fronti, Martin Sušec,
mladenič iz Borec, je ponesrečil pri eksploziji v Blu-
mau, Franc Stajanko iz Logarovec je zaspal smrtno
spanje v Gradcu in Jakob Majcen je utonil v doma-
čem potoku. Zadnja laška ofenziva nam je do sedaj
vzela tri upalne mladeniče: Franca Strah iz Lo-
garovec, Franca Filipič iz Kokorič in Alojza Fifnja
iz Iljaševce, večkrat odlikovanega narednika. Tudi
nekateri izmed prejšnjih so bili odlikovani za svoje
zasluge in junaštvo. Vsem tem naj dobri Bog pripne
na onem boljšem svetu krono večnega življenja, slo-
venski domovini pa nakloni boljše čase, da ne bode
zastoj toliko krvavela!

Zalostno novico je prejela občespoštovana dru-
žina Hojs v Oseku, župnija Sv. Trojica v Slo-
v. gor., da je mlajši 22letni sin Andrej od do-
mačega pešpolka daroval svoje mlado življenje za do-
movino pri Medeazzi na soški fronti. Se so zapeli
svetotrojiški zvonovi, predno so se ločili od nas, nje-
mu zadnje žalostinko in sedaj bodo v podobi topov
maščevali mlado življenje nad izdajalskim Lahom.
Njegov prijatelj piše: Naznanjam vam žalostno vest,
da je Vaš sin in moj prijatelj Andrej včeraj, dne 4.
septembra, padel. Italijanska granata mu je pretr-
gala nit življenja. Ne žalujte preveč po njem, Bog
ga je poklical k sebi, kjer bo užival večno plačilo!
Rajni je bil odlikovan s Karlovim križcem. Bil je za-
veden Slovenec.

Nepričakovano hud udarec je zadel ugledno in
dobro obitelj Kranjčevce v Mali Misljini, žup-
nija Sv. Ilj pod Turjakom. Dobili so mrtva-
ški list po svojem sinu, bratu Leopoldu. Dne 22. fe-
bruarja 1915 je šel v gališko fronto, dne 25. marca
1915 je že prišel v rusko vjetništvo, dne 9. februarja
1916 pa ga je Gospod za ta svet odzvel ljubečim star-

sem, bratom in sestram tam v daljni Sibiriji. Dragi
Polda, sedaj počivaš daleč proč od pohorskih planin.
Tu si bil neumorno delaven, da si skoraj nisi privo-
ščil miru. Zelimo, da uživaš sedaj, daleč proč od voj-
nega šuma, večni mir. Počivaj sladko v tuji zemlji,
in čakaj vstajenja, ko nas kliče vse angelska tro-
benta!

Vsem padlim slovenskim žrtvam bodi večni
spomin!

O miru.

V nemški državni zbornici se je nemški dr-
zavni kancelar izjavil, da za sedaj ne mara na-
tančneje označiti nemških vojnih ciljev; v isti seji
se je pa tudi nemški državni tajnik izrekel, da
Nemčija že v naprej ne mara izprazniti zasedenega
ozemlja, torej tudi ne Belgije, marveč da hoče
imeti v rokah v zasedenem ozemlju dragoceno za-
stavilo za veliko dobo, ko se bo sklepal mir.

Nemški protestanti so se te dni izrekli zoper
papeževo mirovno pismo in posredovanje, češ, pa-
pež ni in tudi ne more biti nepristranski, ker je
italijanske narodnosti in dela za mir le iz sebičnih
namenov.

Še bolj žaljiv je pa sklep nemških protestan-
tovskih pastorjev v pretekli ponedeljek v Turingiji
na Nemškem. Sklep, ki pomeni vrhunec huj-
skanja proti miru, se glasi: »Od papeževega ko-
raka za mirovno posredovanje, ker izhaja iz kri-
vičnih in napačnih pridržkov in nagibov, ne moremo
pričakovati, da bi nas privedel korak bliže do miru.
Samo nemški meč nam more z božjo pomočjo
priboriti mir, ki bi odgovarjal groznim žrtvam te
vojske. Papež bi rad skoval mir, v katerem bi ne
bilo nobenih zmagovalcev in nobenih premaganih.
Mi pa hočemo imeti dober nemški mir od Boga,
ne pa mednarodnega miru od papeža.«

Sedaj je tudi turški sultan odgovoril na pa-
peževo mirovno pismo. Pismo je pisano v zelo
spoštljivi obliki do sv. Očeta. Tudi Turčija si želi,
da bi stopila na mesto sile orožja moč pravice,
da se upostavi mednarodno razsodišče, da se pri-
čne splošno razoroževanje ter prostost morja. V
bistvu je vsebina odgovora Turčije ista, kakor Av-
strije, Nemčije in Bolgarije.

Bolgarski list »Utro« objavlja razgovor z bol-
garskim vrhovnim poveljnikom Jekovom. Jekov
je rekel o miru: »Nihče ne more prerokovati; to-
da to se lahko drzno reče, da bo mir prej prišel,
kakor se misli. Bolgarija noče tujega ozemlja,
ampak samo dežele, ki se od celega sveta prizna-
vajo za bolgarske.«

Razne politične vesti.

Slovenska duhovščina trža-
ške škofije je na sestanku v Trstu dne
20. septembra sprejela soglasno sledečo izjavo:
Slovenska duhovščina tržaško-koprške škofije, zbra-
na na sestanku v Trstu dne 20. septembra 1917
z navdušenjem pozdravlja državno-pravno izjavo
»Jugoslovanskega kluba« na Dunaju z dne 30.
maja t. l., katera čimprej izvedena naj prinese
našemu narodu svobodno in samostojno jugo-
slovansko državo pod habsburškim žezlom, — ter
izjavo, izdano dne 15. septembra 1917 v Ljub-
ljani, podpisano od zastopnikov cerkve ter sloven-
skih političnih strank na Kranjskem, — ter mi-
rovno noto sv. Očeta Benedikta XV. — ter se jim
s celim srcem in v polnem obsegu pridružuje.

Jugoslovansko napredno učiteljstvo je poslalo Jugoslovanskemu klubu
izjavo sledeče vsebine: Zahtevamo samostojno učiteljstvo in samostojno narodno šol-
stvo, npravnstveno in gnotno stojčč na trdnih teme-
ljih samoodločevanja zedinjenega jugoslovanskega naroda, o-
svobojeno od vsakega tujega gospodstva. Danes se naša prva beseda ne
more glasiti drugače, nego tako-le: V »Zavezi ju-
goslovanskega učiteljstva« združeno učiteljstvo se
brezpogojno in navdušeno pridružuje dr-
zavno-pravni izjavi Jugoslovanskega kluba, kakor jo je priobčil držav-
nemu zboru dne 30. maja 1917.

Hrvatska duhovščina deka-
nije Požega v Slavoniji je soglasno spre-
jela izjavo Jugoslovanskega kluba, podano dne 30.
maja t. l. za združenje vseh Jugoslovancev.

Hercegovinski frančiškani so v pismu na poslanca Biankinija izrazili željo

za udinjenje vseh Slovencev, Hrvatov in Srbov
pod žezlom Habsburžanov v smislu izjave Jugo-
slovanskega kluba dne 30. maja, za katero stojе
hercegovinski frančiškani odločno in neomajno.

Hrvatska omladina za Jugo-
slavijo. V »Hrvatski Državi« pišejo: »Hrvat-
ska omladina ne bode in ne sme stati gluha za
bolni vzklik naših bratov Slovencev: Bratje Hr-
vatje! Oslobodite nas, ki ječimo sedaj pod težo
germanskega robstva!« — vzklik, ki mora ganiti
vsakega Hrvata in vsled katerega bi moral vsak
Hrvat ponuditi Slovcu roko in biti solidaren z
njim v delu za povzdigo narodnega ujedinjenja in
narodne slobode. To je narodna svetinja, ki jo
brani hrvatska omladina, za katero se bori, da jo
ohrani v narodu, in se hoče boriti i nadalje. Te
svetinjne ne bodo mogli ne Nemci ne Madžari ni-
kdaj trgati iz prsi hrvatskih mladenčev in hrvat-
skega naroda, niti s pomočjo vojske, niti »hrvat-
sko srbske koalicije«.

Državna zbornica je v torkovi seji
nadaljevala posvetovanje o državnem proračunu.
Izmed slovenskih poslancev je govoril tržaški po-
slanec dr. Rybar, ki je izvajal, da Jugoslovani ne
gojimo nobenega sovraštva do Nemcev, pač pa
gre sovraštvo Nemcev do Jugoslovancev tako da-
leč, da nas nočejo imenovati z našim imenom kot
Slovence, ampak nam dajejo razna žaljiva imena.
Slovenci bodo glasovali proti državnemu proraču-
nu. Poslanec dr. Ravnihar je pa rekel, da so
Slovenci nudili vladi še enkrat priliko, da ozdravi
bolno telo naše države na ta način, da bi napra-
vila vse njene narodnosti zadovoljne in enako-
pravne, kar pa vlada dosledno odklanja. — Pred-
loge in interpelacije v torkovi seji so stavili po-
slanci dr. Benkovič za podporo občini Zabukovje
v breziškem okraju, ki je trpela vsle toče, po-
slanec dr. Verstovšek o draginjskih razmerah na
Slovenskem in dr. Korošec o izjavi justičnega mi-
nistra, ki jo je podal nekemu madžarskemu čas-
nikarju. Pri seji načelnikov državnozbornih strank je
predlagal dr. Korošec, da naj pride na dnevni red
državne zbornice 1. poročilo o poslanski imuniteti
poslanca Grafenauerja, 2. poročilo, kako postopati
s politično nezanesljivimi in 3. poročilo o odškod-
nini osebam, ki so bile zaprte ali pa obdržane v
kakem določenem kraju.

Načrt za bodočo novo Av-
strijo objavlja dr. Fr. Vahal v čeških listih.
Nova zvezna Avstrija naj obstoji iz sledečih dr-
zav: 1. Geška (Češka, Moravska, Šlezija), 2. no-
tranje avstrijska (Gornja, Dolenja Avstrija, Solno-
graško, Tirolsko, nemški del Štajerske in Koroške);
3. ilirska (Kranjsko, Goriško, Istra, Dalmacija, slo-
venski del Koroške in Štajerske); 4. malopoljska
(avstrijske poljske pokrajine); 5. rusinska (vzhodna
Galicija, Bukovina); 6. svobodno državno mesto
Dunaj; 7. svobodna luka Trst. Skupni činitelji so:
cesar, avstrijska vlada, državni kontrolor, senat,
državno sodišče. Na čelu posamezne države stoji
predsednik kot zastopnik cesarja. Avstrijska vlada
sestoji iz zastopnikov posameznih držav, državni
kancelar, ministri za deželno brambo, finance, tr-
govino in promet. Senat šteje 300 poslancev po-
sameznih držav, ki imajo zopet svoje parlamente.
Dualizem ostane. — Ta načrt je v nasprotju s
češko in jugoslovansko deklaracijo. Češki listi pa
vendar pozdravljajo ta načrt, ker daje povod za
posvetovanje o tej važni zadevi.

O mandatu koroškega sloven-
skega poslanca Grafenauerja je
v poslanski zbornici predloženo poročilo, naj se
ga ne prizna za poslanca in mu zabrani vstop v
zbornico. »Arbeiter Zeitung« smatra ta predlog
za nepravilen ter pripominja: Grafenauer
ni bil obsojen od domobranskega divizijskega so-
dišča, nego od vojnega sodišča. Pripravlja se pa
zakon, da po vojnih sodiščih obsojene osebe lah-
ko predlagajo razveljavljenje vojnosodne obsodbe
in novo obravnavo pred civilnim sodiščem. Če bo
ta zakon sprejet, doseže lahko Grafenauer razve-
ljavljenje vojnosodne obsodbe in ohrani s tem svoj
mandat.

Hrvatski sabor je zboroval od 25.
do 29. septembra, torej samo pet dni. Saborska
večina je izročila vladarju udanostno spomenico,
o kateri so se pristasi manjšine izrekli, da ima
samo namen, kako uničiti slogo med Hrvati, Slo-
venci in Srbi. V seji dne 27. septembra je pa
bila rešena nova volilna preobnova za Hrvatsko.
Dne 29. septembra je bil sabor odgoden na nedo-
ločen čas.

V bosansko-hercegovinski upravi bo baje v kratkem prišlo do velikih sprememb. Na mesto dosedanjega načelnika deželne vlade barona Sarkotiča bo imenovan general Salis-Sevis.

Načrt za novo volilno preosnovno na Ogrskem je izgotovljen in pride že ta teden na posvetovanje v ministrskem svetu. Volilno pravico bodo imeli tudi tisti, ki so kot vojaki dobili Karlov križec ter ženske osebe. O kaki splošni in enaki volilni pravici ni nobenega govora in je torej izključeno, da bi pri novih volitvah na Ogrskem prišle do veljave tudi slovenske narodnosti.

Protivsenemskim vojnimi hujškatcem je nastopil heidelberški nemški učitelj, profesor Weber v »M. N. N.« rekoč: »Za varnost in nerazdeljivost Nemčije se bodo vojskovali vzajemno vse zaveznice, kakor mi za njihove vojne cilje. Ni pa misliti, da bi se Avstrija in Turčija vojskovala za nemško Belgijo, kakor se mi ne bi vojskovali za avstrijske Benetke ali turško Perzijo. Na to trezno dejstvo so naši politični sanjači bili tudi javno opozorjeni.« Te besede veljajo tudi našim vsenemskim vojnimi hujškatcem pri »Marburger Zeitung« in »Stajerca«.

Volitve na Švedskem so končane in so se izvršile tako, kakor so si želele četverosporazumove države. V švedski zbornici imajo sedaj večino četverosporazumu prijazni poslanci.

Na bojiščih

Na soški fronti se nadaljujejo skrajno srditi boji za goro Sv. Gabrijele. Na koroški fronti hudi artilerijski boji. Naši zrakoplovci so dohnali velika premikanja italijanskih čet na soški fronti, iz česar se sklepa, da utegne Kadorna v kratkem pričeti z novo ofenzivo.

Na ruskem bojišču živahni artilerijski boji na črti Dvinsk—Novo-Aleksandrovo, na ostalem delu fronte in na romunski fronti nobenih važnejših dogodkov.

Na francoskem bojišču hudi boji v Flandriji in v Šampanji. V Flandriji se je Nemcem posrečilo, poriniti Angleže za nekaj kilometrov nazaj.

Na macedonskem bojišču na črti severno od Bitolja hudi artilerijski boji.

Na turških bojiščih večji boji v Mezopotamiji, kjer se je Angležem pri mestu Ramidie posrečilo doseči nekaj večjih uspehov. Vjetih je baje bilo več tisoč Turkov. Na ostalih turških bojiščih nobenih posebnih dogodkov.

Tedenske novice.

Cenjenim naročnikom, ki so zaostali s plačilom naročnine, smo danes napravili na ovitke križe in ob enem priložili tudi položnice. Prosimo, da takoj plačajo list ne samo za nazaj, ampak tudi za naprej, ker bi ga drugače morali ustaviti. Slov. Gospodar stane za celo leto 6 K., za pol leta 3 K., za četrt leta 1 K. 50 v. Za vojake pa stane za celo leto 4 K., za pol leta 2 K., za četrt leta 1 K.

Cesarjevo dobro srce. Po poročilu iz Dunaja bo naš cesar te dni izdal povelje, da dobijo vsi tisti vojaki zopet nazaj svojo šaržo, katero so izgubili vsled kakega manjšega prestopka.

Duhovniška vest. Za provizorja pri Sv. Barbari v Slov. goricah je imenovan č. g. Štefan Belšak, provizor v Slivnici pri Mariboru.

Imenovanje. Za profesorja veronauka na c. kr. realki v Mariboru je imenovan c. kr. vojni kurat Ivan Bogovič. Imenovani je bil pred vojsko korni vikar mariborske stolnice in katehet na mariborskih mestnih šolah. Sedaj je vojni kurat pri južnoštajerskih mladostrelcih, ki so se pri zadnji soški ofenzivi posebno odlikovali, ter je dobil kot vojno odlikovanje duhovni zaslužni križec II. razreda na belo-rdečem traku.

Novo cerkveno pravo. Rimska Stolica je priredila novo izdajo cerkvenega prava. Po tem pravu so med drugim določbe, da se lahko vršijo poroke tudi v »prepovedanih časih« t. j. od prve adventne nedelje do božiča in od pepelnice srede do velikonočne nedelje. Škofje lahko dovolijo tudi v tem času, da se pri porokah podeli poročni blagoslov. Prazniki so pa ti-le: vse nedelje, božič, novo leto, sv. trije kralji, Kristusov vnebohod, Telovo, Brezmiadežno spočetje, Marijino vnebovzetje, sv. Jožef,

sv. Peter in Pavel, vsi svetniki. Kot prazniki ne veljajo torej: sv. Štefan, velikonočni pondeljek, binkoštni pondeljek, svečnica, Marijino oznanjenje in rojstvo. Posti se tudi malo spremenijo. Mesopostni dnevi so vsi petki. Strogi posti (mesopost in pritriganje pri hrani) so: pepelnica, petek in sobota v postu, kvaterni dnevi, prednevi ali bilje pred binkoštni, Marijinim vnebovzetjem, vsemi svetniki in pred božičem. Samo pritriganje pri hrani je zapovedano vse druge dni v postu. Veliki četrtek ni več mesopostni dan. Velike sobote popoldan ni več nikak post. Ob nedeljah in praznikih ni nikak post. Mesena zabelja je dovoljena vsak post. Določbe, da se ob nekaterih dnevih niso smele jesti ribe in drugo meso obenem, ni več.

Vrl narodnjak umrl. Iz Lembaha pri Mariboru se nam piše: Dne 29. septembra je umrl tukaj g. Anton Črnko, občinski svetovalec, ubožničar in namestnik načelnika krajnega šolskega sveta. Bil je vzoren katoličan in narodnjak. Pri vseh volitvah in drugih važnih zadevah je stal trdno na katoliško-slovenski strani. Slava njegovemu spominu! Pogreb se je vršil v pondeljek, dne 1. oktobra dopoldne.

† Učitelj Jos. Zemljč. V Rottenmanu na Gornje Štajerskem je tovariš po nesreči zadel z revolverjem nadporočnika Jos. Zemljča, učitelja v Selnici ob Dravi in sicer tako nesrečno, da je Zemljč dne 30. sept. v Gradcu pri operaciji umrl. V sredo, dne 3. oktobra so truplo prepeljali v Maribor in ga pokopali na Pobrežju. Rajni je bil sin nadučitelja g. Zemljča pri Devici Mariji na Brezju. Bodi mu lahka domača zemljica!

Slovenski fantje 87. pešpolka pri 11. ofenzivi. S fronte nam pišejo: V vročih in hudih bitkah smo se nahajali slovenski fantje, ki smo zmirom željno pričakovali »Slov. Gospodarja«, ker smo ga radi prebirali v najhujšem ognju polentarskih topov. Pogosto nas je polentar napadal, ker nas je hotel uničiti ali mi smo se mu krepko in hrabro zoperstavljali in ga z velikimi izgubami pognali v beg. Čitatelje »Slov. Gospodarja« pozdravljajo: Desetnika Peršak Jožef, Sv. Križ; Kardinal Ludvik, Krapje; poddesetnika Petovar Jožef, Osterc Matija, Sv. Križ; pešci: Dolamič Peter, Babinci, Hujsjak Franc, Podgradje, Cetl Jožef, Sv. Benedikt v Slov. gor., Špur Ajojzij, Mota, Gregorinčič Matija, Desnjak in Grantaša Matija, Veržej.

Kdo kaj ve? Moj sin Franc Moličnik je služil pri 87. pešpolku, 3. poljska kompanija, 4. voj. vojna pošta št. 304. Bil je poslan na laško fronto, a sedaj pa že od 15. avgusta 1917 nič več ne oise, dočim je poprej pogostokrat pisal. Prosim njegove tovarše pri temu polku, oziroma kompaniji, če bi kateri kaj vedel o njem, je li je še živ ali mrtev ali vjet, naj poroča proti dobri nagradi Jakobu in Mariji Drofelnik p. d. Žmavc, Karnice št. 3, pošta Luče, Štajersko.

Zahvala za gostoljubnost slovenskih kmetov. Večkrat se vozim v Maribor in opazujem, da se zlasti ob nedeljah in vseh postajah vsujejo na vlak nepregledne množice mestnih ljudi, boljše in slabše oblečenih, naprtanih s polnimi nahrbtniki. Ni se čuditi, če tožijo o slabih časih, ko bi meščani morali pogniti, če kmetov ne bi bilo, — lepo pa ni, da grdo zabavljajo na naše kmete, češ kako dobro se jim godi in da se imajo vsega v izobilju. Zdaj se vse priljuje kmetu in marsikateri nadutež, ki prej z našim kmetom slovenski niti govoriti ni hotel, porabi nedeljski počitek za obisk kakega kmeta, ki ga je površno spoznal v uradu. Tam mu po stari slovenski navadi seveda gostoljubno postrežejo z vsem, kar premore hiša, nabašejo mu nahrbtnik toliko, da ne počti, v zahvalo pa ti naduteži potem zmerjajo zoper kmetsko prebivalstvo. Kmetskih križev in težav seveda ne poznajo in kmeta ne vidijo med tednom, ko se od zore do mraka trudi na polju. Na ta način se vedno bolj veča prepada med mestnim in kmetskim prebivalstvom.

V zadevah oprostite od črnovojnne službe naj volilci svojim poslancem naznanijo razun imena tudi rojstno leto, naborno leto, šaržo, klasifikacijo in sedanje mesto onega, ki ga je oprostiti; važno je tudi, da se poizve, kedaj približno je politična oblast akte poslala na poljedeljsko ministrstvo.

Koledar za slovenske vojake za leto 1918. Ta priljubljeni vojaški koledar je zopet izšel. Malo pač je vojakov, ki bi ne bili še imeli dozdej vojaškega koledarja in na tisoče si ga je naročilo že za leto 1918. Zdaj torej lahko imajo naši vrli vojaki zopet svojega zvestega spremljevalca. V koledarju najdejo naši vojaki mičen spis o cesarju Karolu I. in cesarici Ziti. Čisto nove določbe o

državnih podporah za svoje vpoklicanih, razpravo o pokojninah in vzgojninah vdov in sirot, o pokojninah invalidov itd. Poleg tega se v koledarju najdejo tudi natančni predpisi, kako je treba postopati beguncem, da dobijo begunsko podporo. Ob koncu ima koledar kratek verski poduk za vojake in pa molitvenik, obsegajoč najpotrebnejše molitve za krščanskega vojaka. Poleg tega ima koledar 80 strani praznega papirja za pisanje in svinčnik. Vojaki, sezite po novem koledarju in naročite si ga. Domači kupite možem in sinovom ta potrební koledar in pošljite jim ga na bojišče! Vkljub temu, da se je v zadnjem letu skoraj vse podražilo za več kakor 100%, stane Koledar za slovenske vojake s poštnino vred samo K 1.30. Naroča se samo v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Gospodarske novice.

Izborna vinska letina. Od vseh strani dobivamo poročila o izborni vinski letini. Vinogradniki pridelajo mnogo več in boljše vina kot so ga pričakovali. Grozdje je izvanredno sočno, snažno in zdravo. Mošt ima te dni 20 do 24 stopinj sladkorja. Take izborne kapljice že pol stoletja ni bilo. »Srelnjega« vina, kakor je imenoval urad za ljudsko prehrano mošt, kateri tehta 16 stopinj, danes ni. Edino izabela in šmarnica se še prištevata danes med slabša vina, vse drugo, bodisi se v tako neugodni legi, je vino boljše in najfinejše kakovosti. Letnik 1917 bo slovel stoletja in stoletja. Kakor izvemo, se plačuje mošt, ki tehta od 18—20 stopinj, po 3 K 40 do 4 K, kar pa tehta 20 do 24 pa 4, 5 in celo po 6 K liter.

Trgatev. Od Sv. Petra pri Mariboru se nam piše: Krasne dneve so imeli, ki so dosedaj brali in so jako zadovoljni. Vsak je nabral dosti več kakor si je mislil. Vino je jako dobro, zato pozor pri prodaji. Ne dajte se motiti od različnih agentov. Nek gosposki posestnik je prodal mošt od kadi za 4 K 80 v.

Cene za seno in slamo zvišane. Z naredbo urada za prehrano z dne 27. septembra se je cena za seno in olavo zvišala od 17 na 23 K meterski stot, za žitno slamo na 13, za grahorico 11 K, za koruzno, fižolovo, bobovo, lečino, makovo in repično pa na 7 K. Te cene veljajo ne samo od 27. septembra naprej, ampak že od 16. junija 1917 dalje. Deželni urad za krmila mora prodajalcem, ki so že oddali seno ali slamo in so dobili plačano po stari ceni, plačati razliko. Seveda mora to prodajalec sam zahtevati od omenjenega urada.

Obroči za sode. Graški listi pišejo, da se dobiva železo za obroče za razno vinsko posodo in sicer za Štajersko pri tvrdki Greinitz v Gradcu in pri tvrdki D. Rakuš v Celju.

Za prevažanje sadja. Štajersko cesarsko namestništvo naznanja, da za prevažanje sadja po železnici do 50 kg, ako tvori prtljago, ni treba nobenega dovoljenja, pač je treba prevoznega dovoljenja za večje množine sadja.

Najvišje cene za stročnice. Urad za ljudsko prehrano je določil za sledeče vrste stročnic, žita in krmil nove prevzemne cene in sicer za meterski stot: Za koruzo 38 K, proso 40 K, ajdo 40 K, grah 80 K, fižol 80 K, lečo 120 K, bob 60 K, zimsko graščico 100 K, letno graščico 50 K, zadnje žito 35 K in za oluščene koruzne storže 15 K. Te prevzemne cene so veljavne tudi za tiste množine imenovanih vrst stročnic, žita in krmil, katere so bile oddane še predno je stopila v veljavo ta naredba.

Zelje in repa zaseženo. Štajersko cesarsko namestništvo, oddelek za gospodarstvo, je zaseglo v spodnještajerskih okrajih Maribor mesto in okolica, Celje mesto in okolica, Ptuj mesto in okolica ter Radgona ves letošnji pridelek svežega zelja in bele repe. Vsled te zasege je določeno, da je vsaka prodaja, oziroma nakup svežega zelja v množini od 300 kilogramov in več, ter prodaja bele repe v množini od 500 kilogramov in več veljavna le tedaj, ako je izdal tozadevno dovoljenje štajerski deželni urad za sadje in zelenjavo v Gradcu, Kaiserfeldgasse št. 29. Okrajne politične oblasti dotičnih političnih okrajev imajo pravico zahtevati od pridelovalcev svežega zelja in bele repe v omenjenih okrajih, da oddajo svoje odvisne množine svežega zelja in bele repe gori imenovanemu uradu. Za sveže zelje je določena kot najvišja cena 45 K za 100 kilogramov in sicer od 1. okto-